

BOYUN EĞME

8 MART

KADINLAR GÜNÜ DEĞİL, EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

- Uluslararası emekçi kadınlar günü, yüz yıl önce düzenin emekçi kadınlara karşı işlettiği çifte sömürüyü bitirmek için yola çıkan dünyanın sosyalist kadınlarının, mücadelelerini büyütme için belirledikleri gündür. • Sf 3

KADIN

8 MART: HUKUKUN SORUNLU YAKLAŞIMINI AŞMAK

- Dayanışma Meclisi üyesi hukukçu ve akademisyen Neval Oğan Balkız, kapitalizmin kadınları yaşamın tüm alanlarında köklü sorunlar ve şiddet koşulları ile karşı karşıya bıraktığına dikkat çekiyor ve ekliyor: Kadın hakları mücadelesi "eylem planlarına" sığmaz! • Sf 5

SOSYALİZM KADINLARIN ELLERİNDE YÜKSELECEK

EĞİTİM

SALGINDAN ÇOK SENDEN BUNALDIK!

• Geçen yıl Mart ayının ikinci haftasında tatil edilen okullarda o günden bu yana tam açılma sağlanamadı. Yaklaşık bir yıllık eğitim öğretim dönemini sürekli karar değiştirmekle geçiren Milli Eğitim Bakanlığı'nın bırakın uzun vadeli bir planlamayı, önümüzdeki günlerde bile ne yapacağı bilinmiyor. • Sf 9

SEMT EVİ

TAASSUBA KARŞI DURAN ANADOLU İNSANININ BEŞİĞİ

• Hacıbektaş, Türkiye'nin aydınlık geleceğine olan umudu geçmişinden bugüne kadar hep diri tutmuş ilerici bir Anadolu kasabası. Geçen hafta yapılan hukuksuz bir ev araması, iktidarın Hacıbektaş halkının örgütlülüğünden korktuğunu bir kez daha gösterdi. • Sf 10

EMEK-SERMAYE

KADIN EMEKÇİLERİN MÜCADELESİ **PE** İLE BÜYÜYOR

• Kadın emekçiler işyerlerinde şiddet, mobbing, taciz, güvencesizlik, ayrımcılık gibi sorunlarla karşı karşıya kalsa da bu tabloya teslim olmuyor. Patronların Ensesindeyiz Ağı en başta emekçi kadınlar için bir mücadele, yana gelme ve dayanışma aracı oldu. • Sf 12

**BAĞIŞ YAP,
DESTEK OL**

**HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?
DAYANIŞMA**

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: **0140**
Hesap no: **16000060**
Türkiye Komünist Partisi IBAN: **TR960001200914000016000060**

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: **1171**
Hesap no: **87854153**
Türkiye Komünist Partisi IBAN: **TR490006701000000087854153**

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu: **0141**
Hesap no: **0128702**
Türkiye Komünist Partisi IBAN: **TR320004600141888000128702**

**BOYUN
EGME**

**BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ
İmtiyaz Sahibi:**

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti
Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

Daha azına, kötünün iyisine razı değiliz! **SOSYALİST BİR ÜLKE KADINLARIN ELLERİNDE YÜKSELECEK!**

Öyle bir ülke kuracağız ki açlık, yoksulluk yasaklanacak. Kimse kimseyi hor görmeyecek, kimse kimsenin emeğini değersizleştiremeyecek.

Öyle bir ülke kuracağız ki bir daha hiçbir kadın katledilemeyecek, patronu tarafından sömürülemez, giyimi kuşamı nedeniyle baskıya maruz kalmayacak.

Öyle bir ülke kuracağız ki kadınlara yönelik herhangi bir ayrımcılık olmayacak, kadınların her hakkı güvence altına alınacak. Çocuklarımızın neşeli cıvıltıları başka ülkelerden

duyulacak.

Bu topraklarda verilen mücadeleler, kazanılan haklar gericiğe teslim edilmeyecek. Kuracağımız ülkede mücadelemiz nasıl da direndiler diye değil, boyun eğmediler ve kazandılar diye anlatılacak.

Öyle bir ülke kuracağız ki; "Başka türlü olmazmış, ne güzel oldu, sosyalizm Türkiye'ye çok yakıştı" diyecekler.

Yaşasın 8 Mart! Yaşasın dayanışma!

Komünist Kadınlar

● SAMANALTI / Sait Munzur

● KAPAK

KADINLAR GÜNÜ DEĞİL, EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

8 Mart'ların bugün bir alışveriş ve hediye düzenbazlığı, çiçekli mesajlar furysı, cefakar kadın ya da vefakar anne resimleri ile kutlandığına bakmayın. Uluslararası emekçi kadınlar günü, yüz yıl önce düzenin emekçi kadınlara karşı işlettiği çifte sömürüyü bitirmek için yola çıkan dünyanın sosyalist kadınlarının, mücadelelerini büyötmek için belirledikleri gündür.

↳ **E**ksiği var fazlası yok. 8 Mart bu düzeni değiştirmek için en zor koşullarda bile mücadele eden vazgeçmeyen sosyalist kadınların mirasıdır. Emekçi kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesinin her geçen yıl daha da güçlenebilmesi için koyulan bir eştir. Bu yüzden, 8 Mart'ı patronların göz boyamak için karanfil dağıttığı bir gün olarak kabul edemeyiz. Çünkü 8 Mart, Rus Komünist Kollontay'ın dediğı gibi, emekçi kadınların gücünü ve örgütlülüğünü yeniden değerlendirdiğı, uluslararası dayanışma günüdür.

Dönemin en yakıcı konusu olan kadınlara oy hakkı verilmesi mücadelesini de sosyalizm mücadelesi içerisine alan sosyalist kadınlar, kapitalizmin ağır çalışma ve yaşam koşullarına karşı uluslararası bir mücadele başlattılar. ABD'nin sosyalist kadınlarının ulusal bir kadın günü belirleme kararından sonra, 1910 yılında yapılan İkinci Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda uluslararası bir kadınlar günü belirlenmesi kararı alındı. Bu karara göre her yıl, her ülkede,

aynı günde "kadınlara oy hakkı sosyalizm mücadelesinde gücümüzü birleştirecek" sloganıyla kadınlar günü kutlanacaktı.

1910'ların giderek insanlık dışı bir hal alan yaşam koşullarının ardından bir de emperyalist savaşın patlak vermesi, açlık ve ölümleri hızla arttırıyordu. Tam da böylesi bir zamanda, Sosyalist Devrimi'ne çok yaklaşmakta olan Rusya'da, 1917 yılının 8 Mart'ında, fabrikalardan ve ekmek kuyruklarından çıkıp sokaklarda "ekmek" ve "barış" talebini haykıran kadınlar, büyük bir dönüşümün fitilini ateşlediler. 1917'nin Uluslararası Kadınlar günü, Büyük Ekim Devrimi ile taçlanacak olan Şubat Devrimi'nin kaynağı olarak tarihe geçti.

8 Mart, sosyalist kadınların iradesiyle emekçi sınıfın kadınlarına adanan bir gündür. Yazdığı tarih bakımından bir kutlama günüdür, ancak bu kutlama yalnızca geçmişe değil geleceğe de bakar. Kadınların kadınlığının, çiçekliğinin, cefakarlığının ya da vefakarlığının değil, insanca yaşam için verdikleri mücadelenin kutlamasıdır. Gerçek eşitlik ve özgürlük mücadelemizin 8 Mart'ı kutlu olsun.

8 MART'IN SINIFSIZ BİR ETKİNLİĞE ÇEVİRİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ

Kapitalist güçler Dünya Kadınlar Günü'nü gasp ederek onu sınıfsız bir etkinliğe çevirmek istiyorlar. Biz bugünü savunmak, onu emekçi kadınların eşitlik ve özgürlük için verdikleri mücadeleyle savunmak istiyoruz.

Bugün kapitalizm derin bir krizin içerisinde. Kapitalistler krizin tüm yükünü emekçi kitlelerin omzuna yüklemek istiyorlar. Emekçi kadınlar kapitalizmden zarar görenler arasında. Erkeklerle göre aynı işte çalışmalarına rağmen daha düşük ücret alıyorlar. Binlercesi işlerinden atılıyor. Sağlık, refah, yoksulluk ve genel olarak COVID-19 salgınının büyüttüğü akut ekonomik ve sosyal problemlerle baş etmeye çalışıyorlar.

Avrupa Birliği'nin kapitalizmin krizini daha çok emekçi insanın hayatını feda ederek çözmeye çalışmasını lanetliyoruz.

Avrupa Birliği devletlerinde toplumsal ayrımcılığı lanetliyoruz.

Kapitalizmin sözde 'toplumsal cinsiyet eşitliği', 'eşit muamele', 'fırsat eşitliği', 'iş-özel hayatında denge' siyasetini tanımlıyoruz.

Kapitalist partilerin ve hükümetlerin hediyesini kabul edemeyiz. Milyonerlerin yaşamlarını değiştirmesini bekleyemeyiz. Biz, kapitalizmde güncel ihtiyaçlarımızı karşılayabilmek için ancak emekçi sınıfların hareketinin gücüne güvenebileceğimizi tecrübe ettik.

Haklarımızı korumak ve hayatımızı kurtarmak istiyorsak kapitalizme karşı savaşmalıyız. Hayatımızı değiştirmek istiyorsak dünyayı değiştirmeliyiz.

Kadınlar tüm toplumsal eşitsizlikten sosyalizmde kurtulacaklar.

Avrupa Komünist İnisiyatifi Sekreteryası

KADIN DAYANIŞMA KOMİTELERİ 6

Kadın Dayanışma Komiteleri TKP'nin 13. Kongresinde aldığı karar doğrultusunda, kadınlara dönük her türlü ayrımcılık, baskı, taciz ve şiddete karşı işyerlerinde ve yerelliklerde belli bir duyarlılık ve direnç geliştirilmesi amacıyla yola çıktı. Bu yönüyle komiteler aslında, kadınları bu düzende sıkıştıran her tür gündem karşısında mücadele etmeyi ve dayanışma örgütlemeyi amaçlıyordu. Komitelerin kuruluşuna hız veren de, yerelliklerde bu gündemlerin yarattığı ihtiyaç oldu. Bu ihtiyaç kimi zaman şiddete uğrayan bir kadınla her anlamda dayanışmak oldu, kimi zamansa tacize uğrayan genç bir kadın emekçiyle beraber patrondan hesap sormak için Burger King'in önünde eylem yapmak oldu. Altı ayın sonunda bugünse Türkiye'nin dört bir yanındaki emekçi mahallelerinde kurulan Kadın Dayanışma Komiteleri'nin sayısı 50'ye yaklaştı.

DAYANIŞMAYI BÜYÜTTÜLER

Komiteler pandemi döneminde her anlamda kadınlar için birer nefes alma alanı oldu. Artan ev işleriyle ve çocuk, hasta ve yaşlı bakımıyla devletin piyasalaştırdığı kamusal hizmetlerin tüm yükünü üstlenen kadınlar, pandemi boyunca bir yandan da yoksulluk ve hayat pahalılığına rağmen evdekilerin karnını doyurmaya çalıştı. İşte tam da bu noktada Kadın Dayanışma Komiteleri kadınlar için birer dayanışma zemini haline geldi. Eğitimdeki eşitsizlik çığ gibi büyürken, komiteler çocuklar için derslere yardımcı etütler, atölyeler düzenledi. Bu atölyelere çocuklarını getiren kadınlar aynı zamanda birbirleriyle dertleştirdi, sosyalleştirdi, dayanıştı. Kimi zaman işsizlik ve yoksulluk nedeniyle ödenemeyen faturalar oldu dayanışma konusu, kimi zaman uzaktan eğitim için gereken bir tablet, kimi zamansa kışlık giysiler ve

gıda malzemeleri. Bunun yanında pandemi yüz yüze görüşme olanaklarını kısıtlasa da, komiteler altı ay boyunca kadın sağlığından kadınların haklarına kadar çok çeşitli başlıklarda çevrimiçi söyleşiler düzenledi.

MÜCADELEYİ ÖRGÜTLEDİLER

Komitelerin pandemi boyunca en öne çıkan mücadele başlığı belediyelerden ücretsiz kreş talepleri oldu. İzmir Bayraklı, İstanbul Çeliktepe Kadın Dayanışma Komiteleri, kapı kapı çalarak topladıkları imzaları 8 Mart'ın hemen öncesinde bir basın açıklamasıyla belediyeye teslim ettiler. Salgın kısıtlarının yakın vadede tümüyle kaldırılmayacağı düşünüldüğünde, muhtemel ki ücretsiz ve yaygın kreş hakkı pek çok emekçi aile için gerçek bir talep haline gelecek.

Bunun yanında tarımsal üretimin yoğun olduğu kimi yerelliklerde mücadelenin konusu kadınların gerçekleştirdiği üretim oluyor. Bunlardan biri olan Karaduvar KDK, kadınların yetiştirdiği sebze fidelerinin doğrudan çiftçiye satışını gerçekleştirmek üzere bir dayanışma ağını örgütleyiyor.

Yine İstanbul'da işçilerin yoğun olarak yaşadığı bir semtte kurulan Bağcılar Kadın Dayanışma Komitesi, hem tekstil işçileri hem de göçmen kadın işçilerin yaşadığı hak gasplarına karşı mücadele ediyor.

SIRA YARINLARI KAZANMAKTA...

Kadın Dayanışma Komiteleri 8 Mart'a da büyük bir coşkuyla hazırlandı. Ocak ayında çevrimiçi düzenlenen bir atölyeyle fotoğraf eğitimi alan kadınlar, çevrelerindeki kadın emeği ve dayanışmayı fotoğrafladılar. Kimi zaman denizden ağları çeken bir kadın oldu objektife yansıyan kimi zamansa bir pazar satıcısı, sağlık emekçisi. Bu anlamda hem kadın emeğinin yaşamı nasıl var ettiğini ölümsüz kıldılar, hem de kapitalizmin kadın emeği sömürsünü gözler önüne serdiler. Üstelik araya kattıkları dayanışmaya ve örgütlenmeye dair karelerde, sömürsüz bir ülkeye nasıl ulaşılacağını ipuçlarını da verdiler. 8 Mart günü youtube üzerinden kısa bir seçkiyle yayımlanan fotoğraflar, Türkiye'nin pek çok ilindeki semt evinde şimdiden kadınları kendisine çekmeye başladı bile. Bu hafta boyunca da semt evlerinde ziyarete açık olacak.

YAŞASIN 8 MART!

Komünist Kadınlar ve Kadın Dayanışma Komiteleri 8 Mart'ı kutlamak için Ankara, İzmir, İstanbul ve Antalya'da bir araya gelerek "Daha azına, kötünün iyisine razı değiliz" ve "Sosyalizm kadınların ellerinde yükselecek" dedi. Eylemlerde yapılan konuşmalarda kadınların emek sömürsünden, şiddetten ve gericilikten sosyalizmle kurtulacağı vurgulandı.

İSTANBUL'DA BEŞ AYRI EYLEM

İstanbul'da Şişli, Sarıgazi, Üsküdar, Kartal ve Bağcılar olmak üzere beş farklı noktada

AYDA NELER YAPTI?

eylem yapıldı. Yapıcılar Grubu'nun da şarkılarıyla eşlik ettiği Üsküdar sahildeki eylemde, Komünist Kadınlar adına söz alan Fulya Girginer kadına yönelik sömürü ve şiddete karşı mücadele ve dayanışma çağrısı yaptı.

Şişli Cevahir AVM önünde yapılan eylemde TKP Merkez Komitesi üyesi Senem Doruk konuşmasıyla açıldı. Ardından söz alan bir AVM emekçisi, pandemi döneminde AVM'lerde yaşanan sömürüden ve işsiz kalan AVM emekçilerinin sorunlarından bahsederek, mücadeleyi büyütme çağrısı yaptı.

Sarıgazi Demokrasi Meydanı'nda coşkuyla kutlanan eylemde Komünist Kadınlar adına söz alan Filiz Emir, kadın emeğinin sömürüsüne dikkat çekerek örgütlülüğün önemine vurgu yaptı. Eylem sonrası Sarıgazi Semt Evi'ne yürüyen topluluk, karma serginin açılışına katıldı.

Kartal Bankalar Caddesi'nde yapılan basın açıklamasında söz alan bir kadın emekçi, işyerlerinde kadın emekçilerin yaşadığı sorunlardan ve kadınların yaşadığı işsizlik tehdidinden bahsetti.

Bağcılar İşçi Evi önünde yapılan eylemde ise, kadınların ancak sosyalist bir düzende geçim sıkıntısı olmadan, şiddet ve taciz olmadan, gelecek kaygısı olmadan yaşayabilecekleri vurgulandı.

ANKARA KUĞULUPARK

Ankara Kuğulupark'ta yapılan eylemde Komünist Kadınlar adına konuşan Yeliz Karaca, bu düzenin emekçi kadınlara bir kurtuluş vaat edemeyeceğini belirterek kadınların bu sömürü ve karanlığa teslim olmayacağını vurguladı. Kadın Dayanışma Komiteleri adına yapılan konuşmalarda ise kadınlar, düzenin yalnızlaştırma siyasetine karşı nasıl bir araya gelip örgütlendiklerinden söz etti; gericiliğe, emek sömürüsüne karşı dayanışmayı öne çıkardı. Son olarak Türkiye Komünist Gençliği adına yapılan konuşmada genç kadınların patron sömürüsüne ve şiddetine boyun eğmeyeceğine dikkat çekildi.

İZMİR KARŞIYAKA

İzmir'de de Komünist Kadınlar'ın çağrısıyla 8 Mart buluşması Karşıyaka Çarşı girişinde başladı. TKP İzmir İl Başkanı Gizem Batı Ayaz yaptığı konuşmada İzmir'de pandemi dönemi ücretsiz maske dağıtan Çiğli Evka-2 semt evi gönüllüsü kadınlardan söz etti. Komünist Kadınlar adına söz alan Serap Emir, konuşmasında laikliğin kadınlar için yaşamsal olduğunu vurguladı. Kadın Dayanışma Komiteleri adına konuşan Duygu Benzer ise, gericiliğin ve sömürünün hız kesmediği dönemde kadınların yaşadığı sorunlara işaret ederek Bayraklı'da ücretsiz kreş hakkı için yürütülen imza kampanyasını anlattı.

ANTALYA TÜRKAN SAYLAN MEYDANI

Konyaaltı Caddesi üzerinde bulunan Türkan Saylan meydanında buluşan çok sayıda partili ve parti gönüllüsü, taşıdıkları döviz ve pankartlarla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladı. Komünist Kadınlar adına konuşma yapan Nazlı Ece Demirbağ, 8 Mart'ın; emeğinden başka geçinecek şeyi olmayan, hem okuyup hem çalışmak zorunda kalan, devlet hiçbir şey yapmazken işinden ayrılıp çocuğuna, hastalarına, yaşlılarına bakmak zorunda kalan, her krizde ilk gözden çıkarılan kadınların günü olduğunu söyledi.

Daha sonra TKG'li Kadınlar adına konuşan Sevim Aydın, "Bizler okumak için çalışmak zorunda

olan veya çalışmak zorunda olduğu için okuyamayan genç kadınlarız. Bütün bunlar zor değilmiş gibi bir de işyerlerinde, okullarda, evlerde, sokaklarda; sömürünün, eşitsizliğin, şiddetin ve tacizin gericiliğinin en kirli yüzüyle karşı karşıya bırakıyoruz." dedi. Bahçelievler Kadın Dayanışma Komitesi üyesi Hatice Kral Gürkan ise pandemi döneminde kurulan kadınların uğradığı hak gaspları, şiddet karşısında ördüğü mücadeleden ve yarattığı dayanışmadan söz etti.

KADIN DAYANIŞMA KOMİTELERİ ÇOĞALIYOR

İzmir:

1. Bayraklı Kadın Dayanışma Komitesi
2. Karataş Kadın Dayanışma Komitesi
3. Bornova Kadın Dayanışma Komitesi
4. Hatay Kadın Dayanışma Komitesi
5. Aliağa Kadın Dayanışma Komitesi
6. Çiğli Kadın Dayanışma Komitesi
7. Seferihisar Kadın Dayanışma Komitesi
8. Çeşme Kadın Dayanışma Komitesi

Ankara:

1. İlker Kadın Dayanışma Komitesi
2. Batıkent Kadın Dayanışma Komitesi
3. İncirli Kadın Dayanışma Komitesi
4. Doğukent Kadın Dayanışma Komitesi
5. DTCF Kadın Dayanışma Komitesi
6. Seyran Kadın Dayanışma Komitesi
7. Sokullu Kadın Dayanışma Komitesi
8. Esat Kadın Dayanışma Komitesi
9. Sincan Kadın Dayanışma Komitesi
10. Eryaman Kadın Dayanışma Komitesi
11. Ayrancı Kadın Dayanışma Komitesi
12. Hacettepe Üni. Kadın Dayanışma Komitesi

İstanbul:

1. Uğur Mumcu Kadın Dayanışma Komitesi
2. Sarıgazi Kadın Dayanışma Komitesi
3. Kocamustafapaşa Kadın Dayanışma Komitesi
4. Gebze Kadın Dayanışma Komitesi
5. Cihannüma Kadın Dayanışma Komitesi
6. Beyoğlu Kadın Dayanışma Komitesi
7. Çeliktepe Kadın Dayanışma Komitesi
8. Güzeltepe Kadın Dayanışma Komitesi
9. Bakırköy Kadın Dayanışma Komitesi
10. Bahçelievler Kadın Dayanışma Komitesi
11. Altayçeşme Kadın Dayanışma Komitesi
12. Üsküdar Kadın Dayanışma Komitesi
13. İçerenköy Kadın Dayanışma Komitesi
14. Bağcılar Kadın Dayanışma Komitesi
15. Plaza Emekçileri Kadın Dayanışma Komitesi
16. Banka Emekçileri Kadın Dayanışma Komitesi
17. Marmara Ü. Kadın Dayanışma Komitesi
18. YTÜ Kadın Dayanışma Komitesi

Diğer iller:

1. Adana Akkapı Kadın Dayanışma Komitesi
2. Antalya Güzeloba Kadın Dayanışma Komitesi
3. Antalya B.evler Kadın Dayanışma Komitesi
4. Bursa Osmangazi Kadın Dayanışma Komitesi
5. Çanakkale Merkez Kadın Dayanışma Komitesi
6. Çanakkale Kepez Kadın Dayanışma Komitesi
7. Eskişehir Vişnelik Kadın Dayanışma Komitesi
8. Konya Kadın Dayanışma Komitesi
9. Mersin Karaduvar Kadın Dayanışma Komitesi
10. Samsun Atakum Kadın Dayanışma Komitesi
11. Tekirdağ Alipaşa Kadın Dayanışma Komitesi
12. Manisa Salihli Kadın Dayanışma Komitesi
13. Muğla Ortaca Kadın Dayanışma Komitesi

8 MART VE KADIN HAKLARI MÜCADELESİ

Hukukun sorunlu yaklaşımını aşmak

Dayanışma Meclisi üyesi hukukçu ve akademisyen Neval Oğan Balkız, kapitalizmin kadınları yaşamın tüm alanlarında köklü sorunlar ve şiddet koşulları ile karşı karşıya bıraktığına dikkat çekiyor. AKP'nin siyaset ve dini iç içe geçirerek cinsiyetçi bir anlayışı kurumsallaştırmaya çalıştığını dile getiriyor ve samimiyetsizliğini ortaya koyuyor: İktidarın kadınların yaşayacağı bir toplumsal düzen oluşturma önceliği yok. Her şeyden önce bu, AKP'nin siyasal varlığına aykırı.

Içinde bulunduğumuz salgın süreci politik, ekonomik, sosyokültürel koşullar ve ideolojik, konjonktürel bağlamlar bütünü olarak siyasal sistemin, onun örgütlü hali olan AKP iktidarının halkın büyük kesimi için bir gelecek ve yaşam güvencesi oluşturmadığını, açıkça ortaya koydu. Bu koşullardan ve yarattığı olumsuz sonuçlardan en çok etkilenenler, sınıfsal konumlarına göre farklı şekillerde ve yoğunluklarda olsa da, bütün kadınlar oldu. Kapitalizmin tüm dünyada, pandemi koşullarını ucuz emek ilişkisinin yeni biçimlerini üretim süreçlerinde çoğaltma, sürekli ve yaygın hale getirme olanağı olarak kullanmasıyla derinleşen eşitsizlikler,

işsizlik ve yoksulluk, özellikle kadınları yaşamın tüm alanlarında çok daha yapısal sorunlar ve şiddet koşulları ile karşı karşıya bıraktı.

AKP, KADINLAR VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİT(SİZ)LİĞİ

AKP iktidarı kendi ideolojik, hegemonik düşünsel temelini oluşturan anlayışın görünümünü ve gereği olarak, kadın ve erkeğin onur ve haklar bakımından eşit olduğu ve yaşamın tüm alanlarında eşit muamele görmesi gerektiğini savunan 'cinsiyetlerarası eşitlik referansını' kabul etmediğini, her ortamda dile getirdi. Toplumsal cinsiyet kurgusunu (toplumsal cinsiyet kimlikleri); içinde yapılandığı

iktidar ilişkilerine paralel ve onları yansıttak şekilde dinsel, kültürel ya da diğer geleneksel önyargılara göre, bu reddetme üzerinden biçimlendirdi.

ŞİDDET KADIN KİMLİĞİNİN KADIN BEDENİNE HAPSEDİLMESİNDEN DOĞUYOR

Bu koşullar, toplumumuzda cinsiyet eşitliği ve kadının kimliği kurgusuna ilişkin tartışmaların, kadın bedeni ile onun kamusal sunumu çerçevesinde yoğunlaşmasına, hatta hapsedilmesine yol açıyor.

Bu algılamaların en önemli sonuçları da ne yazık ki; bu bedene bakanın zihninde çıplaklığın doğması, çıplaklığın çağrıştırdığı tüm öge ve olgulardan dolayı kadının suçlanması ve nihayetinde geleneksel, kültürel, dinsel önyargılarla (namus) ka-

dının her türlü şiddete maruz kalması ve bu eylemlerin, bu tür önyargılarla toplumun geniş kesimleri tarafından meşru kabul edilmesi oluyor! Böyle bir dönüş-türme, bir yandan kadın öldürümelerini arttırıyor ve aynı zamanda toplumsal bilinç yapısında, bu öldürümlerin meşru görülmesine zemin yaratmış oluyor.

İNSAN OLARAK DEĞİL, ANNE OLARAK KADIN

Bu toplumsal cinsiyet kurgusunun diğer bir sonucu olarak, kadının insan olarak kendisiyle, bedeniyle olan ilişkisi ve bunun toplumsal görünümü, yalnızca ‘annelik rolü’ üzerinden oluşturuluyor. Kadınların kamusal ve özel alandaki varlık biçimleri, kariyer ve hak kategorileri bu rol üzerinden biçimlendiriliyor. Buna bağlı olarak, kadınlara devlet bürokrasisinde, eğitim sistemi ve sivil toplum örgütlerinde ikincil roller uygun görülüyor Bu anlamda alternatif (kamusal) alanlar yaratılıyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET KURGUSUNUN ETKİSİ VE HUKUKUN SORUNLU YAKLAŞIMI

Hukuk, toplumu çatışmalardan temizleyen, davranışları yönlendiren, toplumsal egemenlik ilişkilerini örgütleyen ve meşrulaştıran, yaşam koşullarına biçim veren ve gözetimini yapan toplumsal bir “alt sistem” olarak, kadın hakları, cinsiyet eşitsizliği ve kadına yönelik şiddet sorunlarının bütün yönleri ve bağlamlarıyla, merkezinde olan bir alandır.

Türkiye’de hukuk, bu cinsiyet kurgusunun hegemonik araç olarak hakim kılınma koşulları içerisinde, iktidarın ayırt edici biçimi olarak, kadına yönelik şiddet konusunda marjinal bir konuma düşmüş ve disiplini etme amacının gölgesinde kalmış bulunuyor. Zira, hukuk kuralları ve hukuki söylem; genel olarak, açıkladığımız toplumsal cinsiyet kurgusuna ve cinsiyetler arasındaki doğal farklılıklara başvuruyor.

Türkiye’de; var olan toplumsal cinsiyet kurgusu, kadına yönelik şiddet ile hukuk kuralları ve hukuki söylemi arasındaki ilişki, bu bağlamda genel olarak üç görünüm altında ortaya çıkıyor.

Hukuk kuralları bazen, kadın vücudunun şiddete maruz kalmasına kendileri olanak veriyor veya yol açıyor. Bu durum özellikle; güvensizlik ve fiziksel istismar karşısında, sığınak arayan kadınları teşvik eden ve onları- yetersiz de olsa- korumayı amaçlayan hükümler yoluyla meydana geliyor. Böylelikle kadın (bedeni); grek algısal boyutta gerek birer gerçek olgu olarak, şiddete, baskıya maruz kalan, kaçmaya, sinmeye, boyun eğmeye şartlanmış bir bedene indirgenmiş oluyor.

Hukuk kuralları bazen de; kadın vücudunun anneleştirilmesini güçlendiriyor ve bu oluşumu destekliyor. Bu destekleme; annelik statüsü ile çatışan davranışların yasaklanması veya cezalandırılması ya da çocuk doğuran kadınların sorumluluklarını dikkate alarak, onların ödüllendirilmesini içeren hükümler yoluyla yapıyor. (Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, kürtajı sınırlandıran kurallar vb). Tüm bu düzenlemeler ve uygulanma biçimleri; “kadın vücudu annelik içindir” anlayışının kurumsallaştırılmasına yol açıyor.

Hukuk kuralları kimi zaman; kadınlara bazı olanaklar tanımak, bazen de vesayet altına almak suretiyle, kadının beden olarak cinselleştirilmesine katkıda bulunuyor veya olanak tanıyor. Bu durum; özellikle kadın bedenini erotize eden reklamcılık gibi uygulamaları meşru kılan kurallar yoluyla gerçekleştiriliyor. Aynı cinselleştirme; cinsel saldırılar karşısında kadını korumak amacıyla düzenlenen kuralların uygulanması durumunda da söz konusu oluyor. Zira hukuk kuralları, kadınların cinsel konumlarını, tercihlerini, yaşam biçimlerini sorgulayabiliyor; iffetli, namuslu vb. kavramlarda ifade bulan gelenek, örf/ adet ve farklı ahlak anlayışlarından kaynaklı değer yargılarına göre belirlenen konumlarına bağlı olarak, onlara farklı koruma sağlıyor veya bu korumadan mahrum bırakabiliyor. Bütün bu düzenlemelerde kadın; bedensel, cinsel bir nesne konumuna sokuluyor. “Sahip olunabilir/ ihlal edilebilir” olduğuna dair bir anlayış oluşturuluyor. Şule Çet davasında sanık avukatlarının, uzman sıfatlı(!) bir erkeğe hazırlattıkları raporda yer alan: “Bir kadın bir erkekle تنها bir yerde alkol içmeyi kabul etmiş ve hele erkeğin yalnız yaşadığı evine, odasına giderek birlikte içmiş olursa, cinsel ilişkiye rıza göstermiş sayılır” söylemi çerçevesinde “kadının bakire olmaması, öğrenci iken çalışması, erkeklerle tokalaşması, gece dışarıda gezmesi” şeklinde geliştirdikleri ve mağduru yaşam tarzı, hak ve özgürlükleri üzerinden suçlayıcı savunma ve söylemlerinin yargıcı tarafından dava dosyasına kabul edilmesi, bu anlayışın sonucudur.

KADIN HAKLARI MÜCADELESİ “EYLEM PLANLARINA” SIĞMAZ!

Kadınlar, hak öznelere olarak, dokunulmazlıklarını güvence altına alan bir eşitlik olmadan sorunun çözülemeyeceğinin farkındalar.

Bunun için de; farklı bir toplum, farklı bir yenden üretim modelinin, hukuksal, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel koşullar bütünü, farklı bir dinsel yaşam anlayışının, laiklik temelinde yeni bir toplum yönetimi anlayışının gerekli olduğunu biliyorlar.

Kadınlar; AKP’nin, bu yönde herhangi bir adım atmayacağını bilincindedir. Buna bağlı olarak, yağma ve rant üzerine kurulu, devasa bir dış borç ve cari açık içinde olan, yüksek faiz için gelen sıcak paranın ülke kaynaklarını tükettiği, yoksulluk ve

işsizliğin, pandemi koşulları içinde yaşamsal bir yıkım dönüştüğü, sistematik intiharlara yol açtığı bir ekonomik krizi örtmek, iç ve dış siyasi çıkar amaçlı olarak beklentileri karşılamak amacıyla hazırladığı (2014 ve 2019 yıllarında da benzeri ilan edilmiş olan) ‘insan hakları eylem planının’ inandırıcı olmadığını biliyorlar.

AKP’nin, insan haklarını ve bu hakların, kadınlar için oluşturulmasını gerekli kıldığı koşulları düzenleyen kurallardan oluşan kadın haklarını korumak, hakların korunduğu, özgürlüklerin yaşanacağı bir toplumsal düzen ve siyasal sistem oluşturmak gibi bir önceliği, politikası ve amacı olmayacağını, tüm bunların kendi ideolojik

yapısıyla, siyasal varlığı ve yönetim anlayışıyla uyummadığını (sistematik hale gelmiş Anayasayı, yasayı ihlal etme, mahkeme kararlarını tanımama ve uygulanmasını engelleme, yargının tarafsız ve bağımsızlığını kaldırma atama ve telkinlerde bulunma, anayasal ve yasal hak ve özgürlüklerini kullananların, her ağzını açanın yargılanma ve hapis ile tehdit edilmesi, kayımlar, fezlekeler gibi uygulamalardan) görüyorlar.

Yaşamın her alanında varlıklarını ve dokunulmazlıklarını güvence altına alan bir eşitlik, adil ve özgür bir toplumsal düzen ve yaşam istemiyle, eylemlilikte daima var olacaklar. Yalnızca 8 Mart’larda değil, her zaman ve yaşamın her alanında!...

SIRA YARINLARI KAZANMAKTA Tüm mülteci ve göçmen kadınlarla birlikte...

8 Mart yaklaşırken Komünist Kadınlar Türkiye’de bulunan göçmen ve mülteci kadın emekçilere bir çağrı yaptılar. Verdikleri hayat mücadelesini ve umutlarını sesli mesajlarla paylaşmalarını istediler. Bu çağrı üzerine farklı uluslara mensup emekçi kadınların gönderdikleri mesajlardan oluşan bir video 8 Mart’ta paylaşıldı. Suriyeli sanatçı Nizar Al Badr’ın bir mülteci ailenin yolculuğunu taşıyan kompozisyonlarla anlattığı “Taştan Adımlar” sergisi ve İranlı müzisyen Marjan Farsad’ın “Khooneye Ma” (Huneye Ma- Evi-miz) adlı parçası eşliğinde emekçi kadınların kendi dillerinde okudukları mesajlar dayanışma duygularını çoğalttı.

Göçmen ve mülteci kadın işçilerden 8 Mart mesajları:

“Aslen Özbekistan vatandaşıyım. Dokuz senedir İstanbul’da yaşıyorum. Ben komünist zamanında doğdum, büyüdüm. Bir komünist kadın olarak sizin dünya emekçi kadınlar gününüzü kutluyorum.”

“Dünya kadınlar gününde, Türkiye’de çalışan bir Suriyeli kadın olarak, Türkiye’de Suriye’de ve bütün dünyadaki kadınların işteki haklarını almalarını, toplumdaki saygılarını kazanmalarını ve sosyal adaletin olduğu özgür ve ilerici bir geleceği inşa etme umutlarını gerçekleştirmelerini umuyorum.”

“Barış öpücüğüne hasret kalmış bir

kadın olarak doğdum. Dünyanın bütün emekçi kadınlarının, özellikle memleketim Afganistan’ın emekçi kadınlarının 8 Mart dünya emekçi kadınlar gününü kutlarım. Umarım Afganistan’da huzura kavuştuğu, Afganistan kadınlarının daha özgür olduğu ve saygı gördüğü günler gelecek. Bu bizim elimizde.”

“Merhabalar. Ben Gürcistan’dan bir göçmenim. Sekiz senedir Türkiye’de çalışıyorum. Bütün kadınların Dünya Kadınlar Günü Kutlu olsun. Umarım kadınlar eşitlik ve adalete kavuşurlar. Bütün kadınlara sağlık ve mutluluk diliyorum. Umuyorum ki tüm göçmen kadınlar memleketlerine dönebilirler.”

“Ben, Türkiye’de yaşayan Suriyeli Kürt göçmen bir kadınam. Tarım işi yapıyoruz. Çok zorluk ve zahmet çekiyoruz. Kadınların yaşam hakkı için 8 Mart kadınlar gününden umutluyum. Kadınların yaşam hakkı için gelin el ele verelim.”

“Türkiye’de olan Suriyeli bir öğrenci olarak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde, her kadının daha güçlü olmasını, haklarını almak için ve daha parlak bir gelecek için işteki arkadaşlarıyla dayanışmanın gerekliliği konusunda farkında olmasını umuyorum.”

“Ben İranlıyım. Gericiliğin ayak sesleri benim için çok tanıdık. İşçi sınıfının müca-

Karekodu okutarak videoyu izleyebilirsiniz.

delesinin kadınlarla dayanışması ve birlik olması karanlığı aydınlığa çevirecek. Yaşasın 8 Mart!”

“Ben Suriyeli bir mülteciyim. Kaplama işinde çalışıyorum. Çok kötü şartlarda düşük ücretlere çalışıyoruz. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nün, işçi kadınların özgürlüğü için dayanışma içinde olduğumuz bir gün olmasını diliyorum.”

“Ey tanrının en güzel tebessümü olan kadın... Bütün kadınların, özellikle kederli Afgan kadınlarının Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.”

“Ben Türkiye’de Suriyeli bir mülteciyim. Tarımda çalışıyorum. Çok kötü şartlarda ve kötü hava koşullarında düşük ücrete çok yorucu işler yapıyoruz. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nün işçi ve emekçi kadınların haklarını, omuz omuza bir dayanışma içinde, aradığımız bir gün olmasını umut ediyorum.”

“Aziz bacılarım. Çok uzun saatler çalışan, emek veren ve çok az maaş alan, eve dönüp evde de çalışan, sömürülen, çok yorulan kadınlarız biz. Biz yalnız olmadığımızı biliyoruz. Bütün kadınlar olarak birleşmeliyiz. Güç birliktedir. Ben inanıyorum ki, ümitle yarınları, sabahları kuracağız. Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Yaşasın kadınlar.”

SALGINDAN ÇOK SENDEN BUNALDIK!

Pandemide eğitim(sizlik) sürerken...

Geçen yıl Mart ayının ikinci haftasında tatil edilen okullarda o günden bu yana tam açılma sağlanamadı. Yaklaşık bir yıllık eğitim öğretim dönemini sürekli karar değiştirmekle geçiren Milli Eğitim Bakanlığı'nın bırakın uzun vadeli bir planlamayı, önümüzdeki günlerde bile ne yapacağı bilinmiyor.

2020 Mart ayında uzaktan eğitimin başladığını duyuran Bakan Ziya Selçuk Eylül ayına gelindiğinde okulların açılması ile her hazırlığın tamamlandığını söylemişti. Açıklamanın ardından birçok öğrenci uzaktan eğitim platformu EBA'ya erişmekte sorun yaşadı. Uzaktan eğitime geçilen ilk günden bu yana EBA'ya hiç erişemeyen öğrencilerin varlığı görmezden gelinmeye çalışıldı. Birden fazla öğrencisi olan veliler her çocuk için imkân sağlayamadı. İnterneti, bilgisayarı, tableti, akıllı telefonu olmayan milyonlarca çocuk uzaktan eğitimden mahrum kaldı. Ülkenin her yerinden gelen haberlere daha fazla kayıtsız kalamayan bakanlık okulların açılmasına az bir vakit kala geçici ve hızlı çözümler sunmaya girişti. EBA destek noktaları ve EBA destek araçları... Özel bir gayret yoktu aslında. Birkaç bilgisayarlı olan sınıfları EBA destek noktası gibi göstermeye çalıştılar.

Yüz yüze eğitime geçiş ise tam bir karmaşaya döndü. Ziya Selçuk'un kendi açıklamalarının tersi kararlar alma hızına kendisi bile yetişemedi!

21 Eylül'de sadece belli kademelerin okullara gideceği duyuruldu. Yaklaşık bir ay sonra ise onlar da uzaktan eğitime geçti. 15 Şubat'ta okulların açılacağını duyurusunun ardından sadece köy okulları eğitime başlarken geri kalan okullar için, 2 Mart'ta yine belirli kademeler okula başlayabildi.

Peki bu yapboz kararların temelinde ne vardı?

ÖZEL OKULLARA, KREŞLERE, MERKEZLERE KIYAK

Kendisi de bir özel okul patronu olan Ziya Selçuk'un kararları alırken özel okulları düşünerek adım attığı açık. "Okulum temiz" belgesi alan okulların açılacağını duyuran Selçuk bu sayede özel okullara reklam şansı vermiş oldu. Ağustos ayında özel kreşler açılırken Eylül ayında kurslara açılma izni verilmesiyle özel kurs merkezleri öğrencileri sınıflara çağırdı. Sadece 8. ve 12. sınıflara açılması gerekirken kurs merkezlerinin her kademededen öğrenciye eğitimi başlatmasına ise kulak tıkandı. Yine Eylül ayında bazı özel okullar da 8. ve 12. sınıfların dışındaki kademelerde eğitime başlamıştı; ancak tepkilerin yükselmesinin ardından bundan vazgeçtiler. Bakanlığın ise konu hakkında herhangi bir yaptırımı olmadı. Sık sık özel okul patronları ile görüşen Ziya Selçuk özel rehabilitasyon merkezi patronları ile yaptığı toplantının sonunda rehabilitasyon merkezlerinin açık kalma kararını açıkladı. Başka bir görüşme sonunda özel okullara KDV indirimi geldi. Son olarak yarıyıl tatiline girilmeden bir gün önce ilan edilen 8 ve 12. sınıflara destekleme ve yetiştirme kurslarının açılması da devlet okulları için alınmış bir karar değildi.

1 Mart'a gelindiğinde okulların açılması için 15 kişinin altında öğrenci şartı koşan Bakanlık devlet okullarındaki öğrenci ve derslik sayısını düşünmezken, özel okullar az öğrencili geniş derslikli sınıflarda eğitim reklamı ile derslere başlamış oldu.

Bakanlık güya "Önlemleri aldık, okul-

ları açıyoruz" dedi. Oysa okulların açıldığı ilk gün bile görüldü ki medyaya görüntü vermek için belirlenen, geliri iyi durumda olan velilerin bulunduğu birkaç okul dışında ortada önlem yoktu. Emekçi mahallerindeki okullar başta olmak üzere birçok okulda bırakın temizlik malzemelerini, temizlik personeli bile bulunmuyordu. Okul idarelerine gönderildi denilen temizlik ve maske gibi malzemelerin velilerden toplanan bağış paraları ile alınmaya çalışıldığı da veliler tarafından dillendirilmeye başlanmıştı. Diğer taraftan da çocuklarını servisle okula göndermek zorunda olan veliler servis ücretlerine yapılan zamlar ile mücadele etmek zorunda kaldılar.

Henüz öğretmenlerin yaklaşık 80 bin kadarı aşılanabildi. Yüzbinlerce öğretmen aşı randevusu bile alamadı. Bakan Selçuk hâlâ süreci iyi yönetmekle övünüyor! Okulların kapalı olduğu dönemde kurs adı altında özel okulları açıp öğretmenleri patronların insafına terk eden bakan, şimdi de "Yereller kararları kendileri alabilecek" diyerek devletin merkezi olarak eğitimden elini çektiğini ilan etmiş oldu.

SOSYAL MEDYADA İLETİ YAZMAK KOLAY

Özetle, bir yıldır Bakanlık okulları açarken de kapatırken de ne eğitim emekçilerini ne de öğrencileri düşündü. Süreci yönetmiyorlar. Öte yandan patronların çıkarına adım atabilmek için büyük çaba sarf ediliyor. Sosyal medyada bol bol ileti yazan, TV kanallarında dünyada birinci olduğunu iddia eden Ziya Selçuk'un son ileti "Çok bunaldığınızı tahmin ediyorum; ancak sağlıklı normalleşebilmek için hâlâ yüksek desteğinize ihtiyacımız var" oldu! Eğitimcilerin, öğrencilerin ve velilerin salgından ya da yasalardan çok bakanın kendisinden bunaldığını ve kendisini sık sık istifaya çağırarak tepkisini dile getirdiğini görebiliyoruz.

Bu koşullarda okulların ne kadar süre daha açık kalabileceği büyük bir muamma. Oysa ihtiyaç gayet açık ve sade: Okuldaki öğretmenin, çalışan emekçinin sağlık hakkının, öğrencinin eğitim hakkının korunması önlemlerin gerçekten alınması ve yaygın bir aşılamanın yapılması ile mümkün. Talebimizden vazgeçmeyeceğiz.

● SEMT EVİ

Taassuba karşı duran Anadolu insanının beşiği:

HACIBEKTAŞ

Hacıbektaş, Türkiye'nin aydınlık geleceğine olan umudu geçmişinden bugüne kadar hep diri tutmuş ilerici bir Anadolu kasabası. Hacıbektaş halkı düzenin çürütücü etkisinden ve sosyal demokrasinin yarattığı hayal kırıklığından dolayı örgütsüz, akli karışık bir zamandan geçse de geleceğe olan umudunu hiç yitirmedi.

TKP, 31 Mart 2019'daki yerel seçimlerde Hacıbektaş halkının gericiğe ve yoksulluğa terk edilen kaderini birlikte mücadele ederek değiştirebileceğini söyleyerek boş vermişliğe karşı çıkmaya çağırdı ve kısa zamanda Hacıbektaş halkının sesi oldu.

2019 yerel seçimlerinden bu yana eşitlik, özgürlük ve aydınlanma mücadelesi adına Hacıbektaş'ta ne tür çalışmalar yürütüldüğünü Hacıbektaşlılara sorduk.

“KARANLIĞIN İÇİNDE BİR DİRENÇ NOKTASI OLDUK”

Sizinle başlayalım Ali Haydar Can Sümer... 31 Mart yerel seçimlerinde TKP Hacıbektaş belediye başkan adayı oldunuz. TKP'nin Hacıbektaş'ta seçime girme nedenini ve karşılaştığı tabloyu biraz anlatabilir misiniz?

Ali Haydar Can Sümer: Hacıbektaş asırlar önce akılcılığın, insancılığın ve taassuba karşı duran Anadolu insanının birikiminin merkezlerinden biri olmuştur. Günümüzde

de Hacıbektaş küçük bir kasaba olmanın ötesinde bir anlam taşımakta. Biz bu anlamı çalışmamızla birleştirmeyi, Türkiye'de Ovacık örneğine dönük ilginin siyasal karşılığını vermeyi ve ülkemizin içinden geçtiği karanlık dönemde bir direnç noktası olmayı hedefleyerek seçimlere iddialı bir şekilde girdik. Hacıbektaş'ta gericiğin uzayan tahakkümünün yarattığı tahribatın toplumun bütün kesimlerinde farklı biçimlerde etki ettiği gerçeğiyle karşılaştık. Gerici söylemin bazı noktalarda içselleştirilmesinden, “bizden bir şey olmaz” ruh hali ile özetlenecek bir kötümserliğin yayılmasına uzanan olumsuz bir tablo söz konusuydu. Ancak görünenin altında ne olursa olsun uzlaşmayan ve ölü toprağından kurtulduğu anda ortaya çıkacak bir enerji söz konusuydu. Ve bu enerji çalışmamızın güç kaynağı oldu.

“YERLEŞİK KASABA SİYASETİNİ SARSTIK”

Seçim çalışmanızda temel mesajınız neydi? Sizce bu mesaj alıcı buldu mu

Hacıbektaş'ta?

Ali Haydar Can Sümer: Kampanyamız sınırlı bir zaman ve insan kaynağı ile başladı ancak özellikle gençler, kadınlar ve işçilerle hızla bir araya geldik ve yerleşik sosyal demokrat kasaba siyasetini hızla sarstık. Vurgumuz, Hacıbektaş'ın sorunlarının temelinde örgütsüzlüğün ve parçalanmışlığın yattığı, ancak birlikte ve örgütlü hareket edersek Hacıbektaş'taki başarımızın tüm Türkiye'yi etkileyecek bir umut ışığına dönüşebileceği yönündeydi. Burada partimizin örgütlülüğünün gücü ve biçimi, Hacıbektaş'ta yapacaklarımız için somut bir örnek teşkil etti ve yerleşik siyasetin etkisini kırmayı bir oranda başardı.

Seçimde aldığımız sonucu nasıl değerlendiriyorsunuz? Belediye başkanı seçilemediniz; peki gelecek için umut ışığı olan başka kazanımlarınız oldu mu?

Ali Haydar Can Sümer: Seçime katılan aday sayısının fazlalığı ve oyların bölünmesi halinde AKP'nin aradan sıyrılabileceği korkusu çeşitli adaylar tarafından seçim tarihi yaklaştıkça daha fazla yayıldı ve bu durum aleyhimize işledi. Seçimden ikinci parti olarak çıktık. Bu süreçte beraber emek verdiğimiz birçok arkadaşımız parti gönüllüsü oldular. Seçim sonrası 1 Mayıs'ta TKP korteji ilk defa Hacıbektaş'ta yürüdü ve seçimdeki yarattığımız etkinin bir diğer sonucu da tekstil fabrikasında çalışan işçi arkadaşlarımızın 1 Mayıs'ı ilk defa tatil olarak kazanmasını sağlaması oldu. Bu süreçte ortaya çıkan emeğimizi semt eviyle somutlaştırmış olduk.

Seçimler sonrasında Hacıbektaş'ta açılan semt evi ile dayanışmayı ve birlikte mücadele etmenin değiştirici gücünü gördük.

Semt evinin açılış sürecinden bahsedermisiniz bize?

Işık Altuğ: Semt evleri ülkemizde aydınlanma mücadelesini yükseltmek, halkın sorunlarına çözüm olmak, dayanışmayı örgütlemek, insanca bir yaşamı birlikte kurmak için yola çıktı. Hacıbektaş Semt Evi'nin kuruluşunun 31 Mart yerel seçimlerine dayanan bir geçmişi bulunuyor.

Semt evinin açılışını 2020 yılının Ocak ayında yaptık. Seçimler sürecinde emekli resim öğretmeni Naci Hoca'nın bize bir sözü vardı. Naci Hoca Hacıbektaş halkına ücretsiz kursların verileceği, seminerlerin düzenleneceği, kültür sanat atölyelerinin olduğu bir yer açmamız halinde bize destek vereceğini söylemişti. Semt evimizin bulunduğu binayı bize o tahsis etti. Biz de semt evi için verdiği bu binada önce binanın tadilatını yaptık, iç ve dış cephesini boyadık, eksikliklerini giderdik. Gösteri ve etkinliklerimiz için semt evinin bahçesine bir sahne yaptık. Hacıbektaşlıların rahatlıkla gelebileceği, kitap okuyabileceği, sohbet edebileceği, ücretsiz düzenlenen etkinliklere ve atölyelere katılabileceği bir yer haline getirdik.

“BASKINA İNAT DEVRİMCİ YOLDAŞLARIMIZ ANISINA FİDAN DİKECEĞİZ”

Semt evinde ne tür faaliyetler yürüttünüz? Gelecek için neler planlıyorsunuz?

Işık Altuğ: Öncelikle, Semt evinin açılışı Ufuk Karakoç'un türkülerini Hacıbektaş halkı ile

buluşturmamızla gerçekleşti. Semt evinin açılışından kısa bir süre sonra hepimizin bildiği gibi Covid-19 salgını nedeniyle bir araya gelmekte zorlandığımız bir döneme girdik ancak bu zor koşullara rağmen seminerler düzenledik. Bunlar arasında özellikle kadınlara yönelik seminerler de var. Bizim dışımızdaki semt evleri ile dayanışmaya ve birlikte etkinlikler düzenlemeye çalıştık.

İlker Semt Evi Tiyatro Topluluğu'nun 2 Temmuz anısına hazırladıkları 'Gün Tutuşur' adlı oyunu Hacıbektaş halkıyla buluşturduk. Önümüzdeki dönemde Hacıbektaş halkının sorunlarını tartıştığımız ve çözüm yollarını birlikte aradığımız buluşmalarımız, birlikte ürettiğimiz etkinlik ve atölyelerimiz olacak.

Önümüzdeki aylarda semt evi bahçesine Hacıbektaşlı ilerici, devrimci yoldaşlarımızın anısını yaşatacağımız fidanlar dikmeyi planlıyoruz.

Onur: Ben yerel seçimler sonrasında TKP ile birlikte mücadele etmeye karar verdim. Sonrasında başka arkadaşlarımız da geldi ve partili oldular, çoğaldık. Semt evinin Hacıbektaş'ta daha fazla çoğalmamızı sağlayacağını, etkimizi arttıracığını düşünerek yola koyulduk. Herkesin gelebileceği kendisini evinde hissedeceği bir yer inşa ettik. Hacıbektaşlıları semt

evimizde örgütlenmeye, dayanışmaya davet ediyoruz.

“HALKIN ÖRGÜTLÜ OLMASINDAN KORKUYORLAR”

Geçtiğimiz hafta Hacıbektaş'ta, Hacıbektaşlı devrimci Ulaş Bardakçı'nın anısına yapılan bir yazılama gerekçe gösterilerek TKP üyesi Burak Aysu'nun evi savcılık talimatıyla gece geç saatlerde basıldı. Yaşanan bu hukuksuzluk ve nedenleri hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Burak Aysu: Polisin evde olmadığım bir sırada eve geldiğini öğrendim. Babamın bunu bildirmesi üzerine karakola giderek neden arandığımı öğrenmeye çalıştım. Bana Ulaş Bardakçı için yapılan bir duvar yazılması nedeniyle “terör” suçlamasında bulunuldu ve sonrasında terörle mücadele eden gelen polislerin eşliğinde gece saat 03.30'da savcılık talimatıyla evimizde arama yapıldı. Gece arama yapılması bildiğim kadarıyla hukuksuz bir eylem; ben zaten ifade vermek için karakoldaydım, yani kaçacak bir durumum yoktu. Hamile olan ablam ev araması sırasında sancılandı ve olayın ardından kontrole gittiğinde karındaki ikiz bebeklerinden birinin kalbinin durduğunu öğrendik.

Bildiğiniz gibi Ulaş Bardakçı Hacıbektaşlı. Tüm Hacıbektaşlıların sevdiği, sempati duyduğu kadar ben de sever ve sempati duyarım kendisine. Bu yazılamayı ben yapmadım; ama bir yazılama gerekçe gösterilerek hukuksuz ev araması yapılması ve gözaltına alınmam bence Hacıbektaş halkının örgütlü olmasından korkulduğunu gösteriyor.

Savcı benim için adli kontrol ve yurtdışına çıkış yasağı talebinde bulundu ama mahkeme bu talebi ret ederek beni serbest bıraktı. Yaşadığımız bu süreçte Hacıbektaş halkı yanımda oldu ve bizleri destekledi. Şimdi bu tür haksızlıkların ve hukuksuzlukların normalleşmesinin önüne geçmek ve buna benzer başka olaylar olmasını engellemek için birlikte mücadele etmeli ve dayanışmalıyız. İçinden geçtiğimiz dönemde, salgın koşulları da bahane edilerek siyaset yapmamızın ve mücadele etmemizin engellenmeye çalışıldığını düşünüyorum. Biz işsizliğin ve yoksulluğun bu düzenden kaynaklandığını ve bu düzeni ancak birlikte mücadele ederek değiştirebileceğimizi söylemeye devam edeceğiz.

KADIN EMEKÇİLERİN MÜCADELESİ PE

Salgın tüm dünyada etkisini bir yıldır sürdürüyor. Salgınla beraber sermaye sınıfının emekçiler üzerindeki saldırısı da her geçen gün artıyor. Bu saldırıdan en çok da kadın emekçiler nasibini alıyor. Kadın emekçiler işyerlerinde şiddet, mobbing, taciz, güvencesizlik, ayrımcılık gibi sorunlarla karşı karşıya kalsa da bu tabloya teslim olmuyor. İşte bu zorlu süreçte Patronların Ensesindeyiz Ağı en başta emekçi kadınlar için bir mücadele, yan yana gelme, dayanışma ve mücadele aracı oldu.

PE Kafe Bar Emekçileri Dayanışma Ağı “KADIN ERKEK EŞİTLİĞİNE İNANAN HERKESİ OMUZ OMUZA GÖRMEK ARZUMUZ”

Kadının iş hayatındaki yerinin, her noktada olduğu gibi bu alanda da ikinci planda olduğu aşikar. Cinsiyetimizin getirdiği toplumun yansıması olan zorlukları her an yaşıyoruz. Pandemi süreci, kadının ikinci planda oluşunu çokça perçinledi. Varolduğumuz sektörlerde yeri geliyor güçsüz ve zayıf olduğumuz düşünüyor. Böylece bizler ya erkeklerden daha az ücret almak zorunda bırakılıyor ya da fiziksel, ruhsal tacizlere her an maruz kalıyoruz. Pandemi patron sınıfının işine çok yaradı. “Zaten iş yok” veya “biz bir aileyiz” ile başlayan cümlelerinin yerini “pandemi var, idare et” cümleleri aldı. Oysa biz daha çok boyun eğmeyen kadını başı dik görmek istiyoruz.

Her 8 Mart çok değerli. Toplumda var olduğumuzu, erkekler kadar bizim de emek vererek çalıştığımızı herkes öğrenecek. Kadın işçiler mesai sonrası dayatılmış sorumlulukları da yerine getirmekte yani çift mesai yapmaktadırlar. Oldukça yorucu, bezdirici hayatlarımızı olumsuz etkileyen pandemi dönemi bunun tuzu, biberi oldu. Kadına şiddet, taciz, tecavüz, mobbing her geçen gün artmakta. Buna dur demek sadece bizlerin elinde. Bu konuda kadınlar kadar erkeklerin de desteğine ihtiyacımız var. Kadın-erkek eşitliğine inanan ve sınıf bilincine sahip herkesi omuz omuza görmek arzumuz.

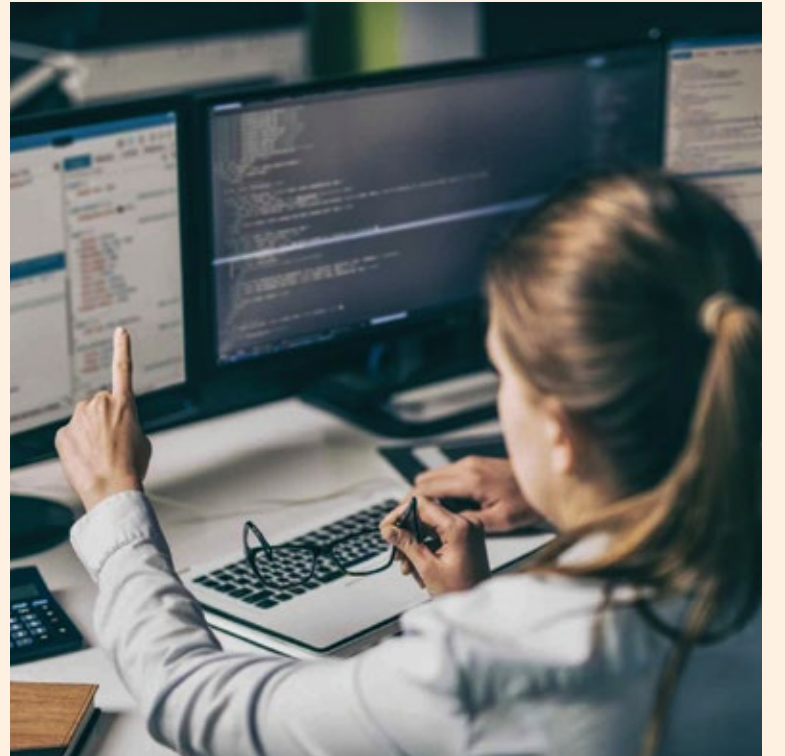
Biz işçi kadınlar, bu sistemde daha iyi koşullarda yaşamak için elimizden geleni yapsak da kapitalist sistem ölmedikçe tüm sorunlarımız kökünden çözülmeyecek. Tüm hemcinslerimin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nü kutluyorum. Mücadelemize omuz vermeye, gücümüze güç katmaya davet ediyorum.

PE Yazılım Emekçileri Dayanışma Ağı “UMUDU HİSSETMEK VE YAYMAK İÇİN BİR KANALDIR DAYANIŞMA AĞLARI”

Ben yazılım mühendisi olarak çalışıyorum ve bir çocuk annesiyim. Pandemi günlerinde mesai saatlerindeki esnekleşmeden maksimum etkilenen sektörlerden birinde çalıştığım için, hafta sonu ve akşamları mesainin bitmediği bir süreci yaşıyorum son bir senedir. Ayrıca çocuğumun giderek karmaşıklaşan eğitim hayatını an be an takip etmek ve ev işlerini de yetiştirmek durumundayım. Fiziksel yorgunlukların ve maddi zorlukların da ötesinde her bireyin yalnızlaşması ve problemlerini bireysel olarak çözmek zorunda kalmasının insanları psikolojik olarak çok zorladığını düşünüyorum.

Pandeminin hak arayışlarını yok etmek ve insanların bir araya gelerek sosyalleşmelerini engellemek için bir bahane olarak kullanıldığı bugünlerde, 8 Mart’ta özellikle kadınların, umutlarından, hayallerinden, hak arayışlarından ve güzel günler için mücadele etme kararlılığından vazgeçemediklerini göstermelerinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Dayanışma ağları öncelikle yalnız olmadığımı hissettirmek ve benzer sorunları yaşayan insanlara faydalı olma yolları sunması açısından benim için yararlı oldu. Umudu hissetmek ve yaymak için bir kanal olarak görüyorum.

DAYANIŞMA AĞLARINDA BÜYÜYOR

PE İnşaat İşçileri Dayanışma Ağı “BİRİKEN ÖFKEMİ BU YIL 8 MART'TA YÜKSEK SESLE HAYKIRABİLMİYİ İSTİYORUM”

Farklı şantiye ve ofislerde mühendis olarak çalışıyorum. Bulduğum sektörde pandemi dönemi genel anlamda yoğun geçti. İlk dönemlerde daha ihtiyatlı hareket ediliyordu; ancak ilerleyen zamanlarda ağır bir çalışma temposuyla karşılaştık. Neredeyse her şantiye için haftasonu çalışma izni alındı. Pek çoğumuz haftasonları yoğun mesai baskısı altında kalıyoruz. Şantiyelerdeki birçok kadın arkadaşım, geç saatlere kadar mesai yapıyor ve evlerine gittiklerinde hem çocukları hem de eşleriyle ilgilenmek zorunda kalıyorlar. Üstelik şantiyelerin sağlıksız koşulları nedeniyle, virüs kapmış olabileceğimiz ve ailelerimize yayabileceğimizle ilgili tedirginlik yaşıyoruz. Pandemi döneminde hızı artan şantiyeler bile oldu ve bu örneklerdeki arkadaşlarımız ev hayatlarını düzene koymakta halen sıkıntı yaşıyorlar.

Erkek egemen dilin hakim olduğu inşaat sektöründe bir kadın olarak var olmak zaten bir hayli güçken, üstüne gelen salgın koşulları tahammülümüzü iyice zorladı. Ailelerimizin bizlerden beklentileri, taşıdığımız gerilimleri büyüttü. Bu nedenle tüm biriken öfkemizi bu yıl 8 Mart'ta yüksek sesle haykırabilmeyi istiyorum.

Bizim sektörümüzdeki dayanışma ağları inşaat işçilerinin merkezinde durduğu bir çalışmayla yürüyor. Pek çok örnekte maaşını alamayan işçi arkadaşlarımız, Ağ sayesinde maaşlarını alabildi ya da çalışma koşullarını düzelttirdi. Yurtdışı şantiyelerinde çalışan arkadaşlarımız bile Dayanışma Ağları sayesinde patronlarına geri adım attırabildiler. Biz doğası gereği farklı ve uzak bölgelerde çalışan emekçileriz. Bu durum yan yana gelmemizi zorlaştırabiliyor; ancak PE Dayanışma Ağları'nın genel görünülüğü, hiç tanımadığımız bir işçinin bizi aramasını sağlayabiliyor.

PE Sağlık Emekçileri Dayanışma Ağı “İŞYERİNDE YAŞADIĞIM SORUN ÜZERİNE PE İLE TEMASA GEÇTİM. O GÜNDEN BERİ YAN YANAYIZ”

Pandemi ile ailede tek başına çalışan kadınlar çok zor bir yükün altına girdi. Bu zor şartlar altında geçinmekte sıkıntı yaşadı. Bu da maddi ve manevi sarsılmasına neden oldu özellikle kadınların.

Sadece 8 Mart'ta değil, her gün mutlu özgür bağımsız kadınların ölmediği bir ülke için mücadele etmeliyiz.

Ben sağlık emekçileri dayanışma ağı ile eski iş yerimle ilgili bir sorun yaşamam nedeniyle tanıştım. Orada kurduğum iletişim ve aramızdaki dayanışma çok güzeldi. O günden beri yan yanayız.

PE Özel Okul Öğretmen Dayanışma Ağı “8 MART'LAR 'KUTLAMA' DEĞİL, 'İSYAN' GÜNÜ OLABİLİR ANCAK”

Pandemi, yaklaşık bir yıldır hayatımızın her alanında dönüşümlere sebep oldu. Özellikle çalışan anneler için bu dönüşüm yıpratıcı bir sürece evrildi. Hayatın olağan akışının ev içine hapsolmesiyle birlikte kadınların sorumlulukları görece hayli arttı. Evden çalışarak halledilmesi gereken işler (bu imkâna bile sahip olmayan ve tamamen işsiz kalan kadınların yaşadığı ağır maddi sıkıntılara başka bir başlığın konusu), çocuğun mevcut bakımına ek olarak çevrimiçi derslerinin ve ödevlerinin takibi, ev içi işlerin planlanması, vb. döngüsüne sıkışan kadınlar halihazırda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin getirdiği yükler altında yaşarken, bir de pandemi süreciyle yoğunlaşan ev içi emek sarfıyatı bu eşitsizliğin dozunu artırdı. Kadınları psikolojik yıpranmanın ve tükenmişliğin eşliğine getirdi. Pek çok ailenin yaşadığı maddi sıkıntılara ek olarak, kadınlar bir de bu psikolojik yüklerin altında ezilmek gerçeğiyle karşı karşıya kaldılar.

8 Mart'lar benim için bir kutlama, bayram, şenlik değil; tarihsel bağlamından koparılmadan hatırlanması ve hatırlatılması gereken bir protesto günü daha çok. Her yıl böyle oldu. 8 Mart'lar dünyanın farklı yerlerinde hakları için mücadele eden, yok sayılan, eril şiddete maruz kalarak öldürülen kadınların ve onurlu mücadelelerinin hatırasıdır. Bugün 8 Mart'ları konuşabiliyorsak, bu vesileyle sesimizi bir kez daha yükseltebiliyorsak, bunu yine tarihin farklı dönemlerinde farklı coğrafyalardaki kadınların öncülük ettiği hak mücadelelerine borçluyuz. Tüm dünyayla birlikte Türkiye'de de son yıllarda kadına yönelik fiziksel, psikolojik, ekonomik şiddetin katlanarak arttığına gün be gün şahit oluyoruz. İstatistik veriler de kadına yönelik şiddetin hızla arttığını gösteriyor. Son bir yılda 300 kadının öldürüldüğü, 170 kadının ölümünün şüpheli olarak kayıtlara geçtiği bir ülkede 8 Mart'lar 'kutlama' değil, 'isyan' günü olabilir ancak.

2019 yılında, bir toplantı vesilesiyle Patronların Ensesindeyiz Ağı Özel Okul Öğretmenleri Dayanışması'yla tanıştım. Bir eğitim emekçisi olarak, bu sahada yıllardan beri ilk kez yalnız olmadığımı fark ettiğim andır bu tanışma benim için. Öncelikle çalışma hayatında benimle benzer sorunlar yaşayan, benzer dertleri olan insanlarla bir araya gelmek çok kıymetli bir deneyim oldu. Bu süreçte farklı özel okullarda çalışan, hak kayıpları yaşayan arkadaşlarımızla bir araya gelme fırsatımız oldu. Dayanışma Ağı bu arkadaşlarımıza her türlü hukuki desteği sunmakla birlikte, onların sesine ses oldu ve bu alandaki mücadelenin büyümesine vesile oldu. Özel okul öğretmenleri sayıca büyük bir çoğunluğu oluşturuyor olmalarına karşın örgütlenmenin ve birlikte mücadelenin çok zayıf olduğu bir kitleyken, son yıllarda artık seslerini daha gür çıkarabiliyorlar ve örgütleniyorlar. Bunda Patronların Ensesindeyiz Ağı Özel Okul Öğretmenleri Dayanışması'nın çok büyük rolü var. Bu süreçte biz eğitim emekçileri sahip olduğumuz hakları aslında bilmediğimizi fark ettik. Artık haklarımızın farkındayız, karşılaştığımız problemlerde yalnız olmadığımızı biliyoruz ve mücadele halkımız büyüdükçe güçleneceğiz. Dayanışma Ağı, bizlerde bu farkındalığın oluşmasını sağladı. Artık yalnız değiliz.

PE UZAKTAN ÇALIŞMAYA KARŞI UYARIYOR

Salgınla birlikte yüz binlerce emekçinin hayatına giren uzaktan çalışmanın salgın sonrasında kalıcılığı gündemde. Emekçiler arasında uzaktan çalışmanın getirileri ve götürüleri tartışılıyor. Patronlar ise çoktan inisiyatif alıp “çalışan tatmini ve verimlilik artışı” gerekçe göstererek kalıcı evden çalışma modelleri geliştirmeye başladılar. Emekçilerin sözleşme süre ve tipleri, sigorta, izin günleri ve tanımlı mesai saatleri gibi kazanımlarının tartışmaya açılması da uzaktan çalışmanın kalıcılığıyla birlikte patronların gündemine girdi. Patronlar açısından emekçilerin ortak çıkarları için bir araya gelmesinin zorlaştırılması da bir o kadar kritik.

Patronların Ensesindeyiz Yazılım ve Banka Emekçileri Dayanışma Ağlarından emekçiler ve sektörde çalışan Birlik Sendikası üyesi emekçiler, yeni hak kayıpları anlamına gelen bu adımlara karşı bir toplantıda buluştular.

Toplantıda emekçiler fazla mesai başkısı, yemek ücreti gibi özlük haklarındaki gerilemeler, sarf malzemelerinin emekçiler tarafından karşılanmasıyla azalan gelirler ve çalışanların hayatının denetlenmesindeki artış gibi uzaktan çalışma deneyimlerini paylaşırken, yaşadıkları kafa karışıklığı da tartışıldı. Sömürünün derinleştirilmesine engel olmak konusunda kararlılıklarını ortaya koyan emekçiler taleplerini ortaklaştırmak ve bilgilendirme sağlamak için bir de broşür hazırlığına girişti.

Oluşturulacak broşürün uzaktan çalışmanın ne olduğunu, temel özellik ve biçimlerini tanıtmak ve emekçilerin nasıl bir konum alması gerektiği konusunda bir tartışma yürütmesi amaçlanıyor. Bu broşürle çalışanlardaki olumlu ve olumsuz fikirlerin tartışmaya açılması ve broşürün konunun iş güvenliği ve hukuku gibi başlıklar için de bir kaynak olması düşünülüyor.

Bunun dışında uzaktan çalışmada şu ana kadarki deneyimlerin derlenmesi ve uzaktan çalışan emekçiler için taleplerin ortaklaştırılması hedefleniyor. Birlik

Sendikası üyelerinin de yer aldığı broşür yazım çalışmalarına PE Yazılım Emekçileri Ağı'ndan ve Banka Emekçileri Ağı'ndan katılan iki emekçiyle görüştük.

BROŞÜR UZAKTAN ÇALIŞMAYI AYRINTILI VE İKNA EDİCİ BİR ŞEKİLDE ELE ALMAYI HEDEFLİYOR

Yazılım ve Banka Emekçileri Dayanışma Ağları olarak uzaktan çalışma konulu bir broşür hazırlığına başlamıştınız. Hazırlanan broşürle neyi hedefliyorsunuz?

Sermayenin işçi sınıfına müdahaleleri çeşitli büyüklüklerde ve kılıklarda gelebiliyor. Bazılarının kılığı o kadar düzgün oluyor ki, işçi sınıfı olarak ortak aklımız iyi mi kötü mü olduğuna kolayca karar veremiyor. Bizce uzaktan çalışma da böyle bir müdahale.

Uzaktan çalışma düzeni, bütün insanlığı tehdit eden bir salgınla mücadele aracı olarak kullanıldığı ölçüde karşı çıkabileceğimiz bir çalışma düzeni değil. En eşit düzeni bile kursak gerektiği yerde geçici olarak kullanılmasında bir sakınca yok.

Ancak, başta da söylediğim gibi, kulağa hoş gelen özellikleri de olabileceği hayal edilen uzaktan çalışma düzeninin işçi sınıfına uzun vadede büyük zararları olduğunu görüyoruz.

Bunların bazılarını daha önceden de dile getirdik. Ama bu broşürde neredeyse

tüm açılardan inceleyerek ayrıntılı ve ikna edici bir şekilde sunmayı hedefliyoruz.

Neredeyse tüm büyük değişimlerin küçük küçük hak kayıplarının birikmesiyle gerçekleştiğini biliyorsak, bu saldırıya gereğince karşı koyabilmek için hızlıca işçi sınıfının düşünsel cephaneliğini geliştirmemiz lazım.

ORTAK TALEPLER ETRAFINDA YAN YANA GELMELİYİZ

Çalışma hayatını radikal şekilde değiştirecek bu adıma emek cephesi nasıl bir yanıt üretmeli?

Patronlar uzaktan çalışmayı modern çalışma biçimi, dijitalleşme, çeviklik diye pazarlıyor. Basın toplantılarıyla, gazete demeçleri ile tanıtımını yapıyorlar. Çalışanlar tarafından da “işe gitmeme serbestliği” olarak algılanması hedefleniyor. Kısacası sömürüyü derinleştirmenin kılıfı hazırlanıyor bu argümanlarla. Şu ana kadarki deneyim de açıkçası bunun ispatı.

Bizim cephemizden uzaktan çalışmanın emekçiler için doğuracağı sonuçları bilmek ve ortak talepler etrafında örgütlenmek bu nedenle büyük önem taşıyor. Nasıl çalışılması, üretilmesi gerektiğine dair emekçilerin fikrini ve isteklerini öne çıkarmalıyız. Aksi takdirde bu dönüşümün çok tehlikeli olduğu düşüncesindeyim.

İŞÇİNİN HUKUK KÖŞESİ

ÜCRET İŞ SÖZLEŞMESİNİN ESASLARINDAN BİRİDİR

► Ücretimin eksik ödenmesi veya hiç ödenmemesi halinde patrona karşı icra takibi başlatabilir miyim?

İşçinin çalışarak hak etmiş olduğu ücreti ödemek bir patronun en temel yükümlülüğüdür. Bu yükümlülüğü tam ya da gerektirdiği gibi yerine getirmeyen patrona karşı; çalışmaya devam ederken veya işten ayrıldıktan sonra icra takibi başlatmanız mümkündür. İcra takibine rağmen yine ödeme yapılmaması halinde arabuluculuk kurumuna başvurabilir ve dava açabilirsiniz.

► Ücretimin eksik ödenmesi veya hiç ödenmemesi halinde; ücret ödenene kadar iş bırakma hakkımı kullanmam mümkün mü?

İş Kanunu'nun 34. Madde düzenlemesine göre "Ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır. Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılmaz."

Buna göre ücretiniz, mutad ödeme gününün üzerinden yirmi gün geçmiş olduğu halde ödenmemiş ise ve patronun ücret ödemesine engel olan zorunlu bir neden söz konusu değilse; patronu ücret ödemesi yapmaya zorlamak için yasal iş bırakma hakkınızı kullanmanız mümkündür. Bu hakkınızı diğer işçi arkadaşlarınızla birlikte toplu olarak da kullanabilirsiniz. Kanunda iş görmekten kaçınma olarak isimlendirilen bu süreçte işyerinde bulunma zorunluluğunuz bulunmasa da özellikle toplu yürütülen iş bırakma eylemliliğinde, sürecin etkin yürütülmesi ve yerinize başka birinin çalıştırılmasının önlenmesi bakımından işyerinde bulunmanız yararınıza olacaktır.

YAZILI BİLDİRİMDE BULUNMAK ÖNEMLİ

► Ücretimin ödenmemesi sebebiyle İş Kanunu 34. Madde gereğince iş görmekten kaçınma hakkımı kullanırken patron beni işe gitmemek sebebiyle işten çıkarabilir mi? Bu riski önlemek için ne yapabilirim?

Patronun bir işçiyi haksız bir şekilde işten çıkarması her zaman söz konusu olabilmektedir. Ancak unutmamak gerekir ki işten çıkarmanın hukuksuz olduğu bu tür durumlarda işçi, işe iade veya tazminat taleplerinde bulunabilecektir. Gerek sorudaki gibi risklerin ve hak kayıplarının önlenmesi gerekse de olası bir uyuşmazlıkta İş Kanunu'nun 34. Maddesi kapsamında iş görmekten kaçınma hakkınızı kullanmakta olduğunuzun ispatı bakımından; bu hakkınızı kullanmadan önce patrona ulaştığınızı ispat edebileceğiniz bir vasıta ile yazılı bildirimde bulunmanız önemlidir.

► Ücretimin ödenmemesi veya eksik ödenmesi benim için haklı fesih sebebi teşkil eder mi? Bu sebeple haklı fesih yaparsam kıdem ve ihbar tazminatına hak kazanabilir miyim?

İşçinin haklı fesih yapabileceği başlıca sebepler İş Kanunu'nun 24. Maddesi'nde sayılmıştır. İşçinin ücretinin doğru ve gerektiği şekilde hesap edilip ödenmemesi de bu sebeplerden birisidir. Ücreti eksik ödenen veya ödenmeyen işçi, sözleşmesini haklı nedenle feshetme hakkına sahiptir. Sözleşmesini haklı olarak fesheden işçi ücret alacaklarıyla birlikte kıdem tazminatına da hak kazanır ve talep edebilir. Ancak bu durumda haklı fesih hakkını kullanan işçi, ne yazık ki ihbar tazminatına hak kazanamayacaktır.

► ÖDENMEMİŞ ÜCRET ALACAKLARIM İÇİN ZAMANAŞIMI SÖZ KONUSU MU? ÜCRET ALACAKLARIMI NE ZAMANA KADAR İSTEMELİYİM?

Ücret alacaklarında beş yıllık zamanaşımı süresi söz konusudur. Bu süre, işten ayrıldığınız tarihten itibaren değil ücretin ödenmesi gereken günden itibaren işlemeye başlar. Zamanaşımı süresinin dolmuş olması ücret alacağınızı yasal yollardan talep etmenize engel değilse de eğer ki patron bu alacağın zamanaşımına uğramış olduğunu ileri sürerek itirazda bulunursa, aleyhinize karar verilmesi söz konusu olabilecektir.

► ÜCRET ALACAKLARIM İÇİN HUKUKİ YOLLARA BAŞVURMAK İSTİYORUM, NE YAPMALIYIM?

Yukarıda da belirttiğimiz gibi ücret alacağınız için icra takibi başlatmak başvurabileceğiniz hukukî yollardan biridir. Patronun icra takibine itiraz etmesi halinde arabuluculuk kurumuna başvurmanız gerekecektir. Arabulucuda anlaşma sağlanamaması halinde ise alacaklarınız için iş davası açmanız gerekecektir.

İcra takibi başlatmayıp doğrudan arabulucuya da başvurabilirsiniz. Ücret ve kıdem gibi işçilik alacaklarınız için dava açmazdan önce arabulucuya başvurmak zorunludur. Hukuk Mahkemelerinin bulunduğu adliyelerde başvuru yapacağınız Arabuluculuk Merkezleri de bulunmaktadır.

İSTİFANIZ İSTENİYORSA BİLİN Kİ BU BİR HAK KAYBIDIR

► PATRON ÜCRETİMDE AZALTMAYA GİDİLECEĞİNİ, BU DURUMU KABUL ETMİYORSAM İSTİFA ETMEM GEREKTİĞİNİ SÖYLÜYOR. NE YAPABİLİRİM?

Şunu unutmamalısınız: Eğer ki bir patron işçinin istifasını istiyorsa mutlaka işçi açısından bir hak kaybı söz konusudur. İstifa eden işçi, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, işsizlik maaşı gibi haklarından mahrum kalabilir. Bu nedenle kesinlikle istifa etmeyiniz.

Öte yandan ücret, iş sözleşmesinin esaslı unsurlarından biridir. Ücretin azaltılması da çalışma koşullarında esaslı değişiklik niteliğinde olup yazılı rıza göstermediğiniz sürece sizi bağlamayacaktır. Yani yazılı onayınız olmadığı sürece patron ücretinizi azaltamaz. Ücretiniz azaltılacak olursa eksik ücretleriniz için hukuki yollara başvurmanız mümkündür.

HABER YOLLA

iletisim@patronlarinensesindeyiz.org

YARDIM İSTE

+90 (541) 940 05 14

BİLGİ VER

www.patronlarinensesindeyiz.org

ÖRGÜTLEN...

PATRONLARINENSESİNDEYİZ

Yarınları biz kazanacağız!

8 MART FOTOĞRAF SERGİSİ

